

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 04 0 U 012684 21 U 2
Sarajevo, 01.04.2022. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Babić Stanković Aleksandre, kao predsjednika vijeća, Ajanović-Selimović Amele i Džerahović Emire, kao članova vijeća, te Hodžić Melise, kao zapisničara, u upravnom sporu tužiteljice M.DŽ. iz Z., zastupane po punomoćnicima dr. Dautbegović Alminu i Dautbegović Saneli, advokatima iz Zenice, ulica Crkvice broj 54 A2, protiv rješenja broj: 1294-1/21 od 25.01.2021. godine, tuženog Upravnog odbora Advokatske/odvjetničke komore Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo, u upravnoj stvari upisa u Imenik advokata, na nejavnoj sjednici održanoj dana 01.04.2022. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Tužba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim rješenjem tuženog organa, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, u tački 1 dispozitiva, odbijena je žalba tužiteljice izjavljena protiv prvostepenog rješenja Upravnog odbora Regionalne advokatske komore/Regionalne odvjetničke komore Zenica, broj: 741/20 od 09.11.2020. godine i to prvostepeno rješenje, stavom 2 dispozitiva, potvrđeno. Navedenim prvostepenim rješenjem odbijen je zahtjev tužiteljice za upis u Imenik advokata Regionalne advokatske komore Zenica.

Protiv osporenog rješenja tuženog tužiteljica je blagovremeno, putem punomoćnika, podnijela tužbu (prvobitno Kantonalnom sudu u Zenici, koji se rješenjem broj: 04 0 U 012684 21 U od 01.06.2021. godine oglasio stvarno nenadležnim za postupanje i dostavio predmet ovom sudu na nadležno rješavanje), zbog pogrešne primjene materijalnog prava i što se u upravnom postupku koji je prethodio donošenju osporenog rješenja nije postupalo po pravilima postupka, a naročito što činjenično stanje nije pravilno i potpuno utvrđeno. Ističe da je njen zahtjev za upis u Imenik advokata odbijen jer ne ispunjava uslove iz člana 18. stav 1. tačka 8. Zakona o advokaturi Federacije BiH, odnosno što nije dostojna za obavljanje advokatske djelatnosti zbog njenog ranijeg ponašanja u toku obavljanja notarske službe, pozivom na presude Općinskog i Kantonalnog suda suda u Zenici, tj. na činjenicu da je kao notar počinila krivično djelo iz člana 383. stav 1. KZ F BiH-zloupotreba položaja ili ovlaštenja i da joj je izrečena uslovna osuda, čime se dvostruko vrednuje njeno osuđenje, odnosno činjenje iz presude, pa se kao razlog

nedostojnosti uzima bića krivičnog dijela za koje je osuđena, iako Zakon o advokaturi (koji je propisao osam različitih uslova koje podnosilac zahtjeva mora ispunjavati) ne poistovjećuje osuđivanost za krivična dijela iz tačke 5. člana 18. sa razlozima nedostojnosti iz tačke 8. istog člana navedenog zakona. Dalje navodi da joj je izrečena uslovna osuda, a ne kazna zatvora, tako da ispunjava uslov iz tačke 5. člana 18. navedenog zakona, te da prvostepeni organ nije proveo postupak utvrđivanja njene dostojnosti, odnosno ranijeg ponašanja i postupaka, već je samo cijenio one činjenice navedene u presudama, zanemarujući pri tome da joj je presudom Kantonalnog suda u Zenici ukinuta mjera zabrane obavljanja poslova notara, tako da analogno tome ne postoji bilo kakva smetnja za obavljanje advokatske djelatnosti. Posebno ističe da je naprijed navedene prigovore isticala i u izjavljenoj žalbi, te da tuženi na iste nije odgovorio u obrazloženju osporenog rješenja, čime je povrijeđeno njeno pravo na djelotvoran pravni lijek u smislu tumačenja Evropskog suda za ljudska prava, pa predlaže da ovaj sud iz navedenih razloga tužbu uvaži, osporeno rješenje poništi i predmet vrati tuženom na ponovno rješavanje.

U odgovoru na tužbu tuženi je istakao da je nesporno da tužiteljica više nije notar, jer joj je rješenjem Notarske komore u disciplinskom postupku utvrđen prestanak obavljanja notarske službe, te da je tuženi analizirajući navode žalbe i nakon uvida u krivične presude utvrdio da nije dostojna za obavljanje advokatske djelatnosti, posebno imajući u vidu način izvršenja krivičnog djela za koje je oglašena krivom, pa predlaže, uz konstataciju da u cjelosti ostaje kod razloga datih u detaljnom obrazloženju prvostepenog i osporenog rješenja, da se tužba tužiteljice u cjelosti odbije kao neosnovana.

Sud je zakonitost osporenog upravnog akta ispitao u granicama zahtjeva i razloga tužbe, na osnovu člana 34. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 9/05), pa je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Iz podataka iz spisa predmeta proizilazi da je tužiteljica dana 28.08.2019. godine Regionalnoj advokatskoj komori Zenica podnijela zahtjev za upis u Imenik advokata radi obavljanja advokatske djelatnosti u Z. na adresi ..., da je zaključkom Upravnog odbora navedene komore, broj: 181/20 od 27.02.2020. godine, postupak prekinut uslijed saznanja da se protiv tužiteljice vodi krivični postupak za djelo koje bi je činilo nedostojnom za obavljanje advokatske djelatnosti, da je po prijedlogu tužiteljice donesen zaključak, broj: 667/20 od 25.06.2020. godine, o nastavku postupka za upis u Imenik advokata, da je u provedenom postupku na osnovu pribavljene dokumentacije utvrđeno da je presudom Općinskog suda u Zenici, broj: 43 0 K 167924 19 K od 15. 07.2019. godine, tužiteljica oglašena krivom zbog krivičnog djela zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 1. KZ F BiH i osuđena na kaznu zatvora u trajanju od 6 mjeseci, te da joj je izrečena mjera zabrane obavljanja poslova notara u trajanju od jedne godine, da je presudom Kantonalnog suda u Zenici, broj: 43 0 K 167924 19 KŽ od 25.06.2020. godine, navedena prvostepena presuda preinačena u pogledu odluke o krivično pravnoj sankciji tako što je tužiteljici za navedeno krivično djelo izrečena uvjetna osuda kojom joj se utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 10 mjeseci i istovremeno određuje da se kazna neće izvršiti ukoliko u roku od 2 godine ne izvrši novo krivično djelo, dok je odluka o izrečenoj mjeri zabrane obavljanja poslova notara ukinuta, te da je ispitujući postojanje uslova za upis u Imenik advokata Upravni odbor navedene komore prvostepenim rješenjem, broj: 741/20 od 09.11.2020. godine, zahtjev tužiteljice odbio, jer je našao da u smislu člana 18. stav 1. tačka 8. Zakona o advokaturi Federacije Bosne i Hercegovine tužiteljica nije dostojna za

obavljanje advokatske djelatnosti zbog njenog ranijeg ponašanja u toku obavljanja notarske službe, iz razloga što se radilo o počinjenom krivičnom djelu zloupotrebe položaja ili ovlaštenja, koje je tužiteljica počinila iskorištavanjem svog položaja, svjesno i voljno, nezakonito postupajući u vršenju službe notara u čemu se ogleda umišljajno postupanje u vršenju radnji protivno odredbama Zakona o notarima, a kako je to navedeno u presudi Kantonalnog suda u Zenici. Pri tome se nadležni prvostepeni organ pozvao i na odgovarajuće odredbe Zakona o advokaturi i opća načela Kodeksa advokatske etike, pa našao da je osoba koja je svjesno prekršila Zakon o notarima i postupajući kao javni službenik zloupotrijebila ukazano povjerenje, a takvo postupanje je u suprotnosti i sa propisanim dužnostima advokata, koji služe interesima pravde i dosljedno se bore za vladavinu prava, zaštitu sloboda i interesa građana koje brani i zastupa, te se nikada ne smije staviti u zavisnost sa bilo čijim drugim ili svojim vlastitim interesom. Protiv navedenog prvostepenog rješenja tužiteljica je izjavila žalbu, koja je osporenim rješenjem tuženog odbijena i prvostepeno rješenje potvrđeno kao pravilno i na zakonu zasnovana, pri čemu je tuženi, kako je navedeno, prihvatio kao svoje valjane i jasne razloge za odbijanje zahtjeva tužiteljice date u obrazloženju prvostepenog rješenja.

S obzirom na činjenično stanje utvrđeno u upravnom postupku nadležni organi nisu svojim odlukama povrijedili zakon na štetu tužiteljice, pa se navodi tužbe ukazuju neosnovanim.

Naime, članom 18. Zakona o advokaturi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 25/02, 40/02, 29/03, 18/05, 68/05 i 42/11) propisano je da pravo na upis u Imenik advokata Federalne advokatske komore ima osoba koja, ukoliko nije drugačije određeno zakonom, ispunjava slijedeće uvjete: 1) da je državljanin Bosne i Hercegovine; 2) da je diplomirao na jednom od pravnih fakulteta u Bosni i Hercegovini ili da je diplomirao na bilo kojem pravnom fakultetu u bivšoj Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji do 22. maja 1992. godine, a ako je diplomirao na pravnom fakultetu druge države, ovaj uvjet stiče nakon nostrifikacije diplome od nadležnog federalnog organa uprave; 3) da ima položen pravosudni ispit u Bosni i Hercegovini ili bivšoj Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji do 22. maja 1992 godine, a ako je pravosudni ispit položio u drugoj državi, ovaj uvjet stiče nakon priznanja tog ispita od strane nadležnog ministarstva u Federaciji BiH; 4) da je, nakon diplomiranja na pravnom fakultetu, stekao najmanje četiri godine radnog iskustva na pravnim poslovima u advokaturi, sudu, tužilaštvu ili na pravnim poslovima u upravnim ili drugim državnim organima ili pravnim osobama; 5) nije osuđivan na kaznu zatvora za djela protiv uređenja i bezbjednosti, za krivična djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava, protiv službene ili druge odgovorne dužnosti ili za drugo krivično djelo izvršeno iz koristoljublja ili drugih niskih pobuda, osim ako je proteklo pet godina od izdržane, oproštene ili zastarjele kazne; 6) da nije u radnom odnosu, a osobi koja se nalazi u radnom odnosu danom upisa u Imenik advokata prestaje radni odnos, osim slučaja zaposlenja u advokatskom društvu; 7) da pokaže zadovoljavajuće znanje pred Ispitnom komisijom iz poznavanja Zakona o advokaturi, Statuta, Kodeksa advokatske etike i poznavanje drugih akata Federalne advokatske komore; 8) da je dostojan obavljanja advokatske djelatnosti. Ranije ponašanje i postupci moraju ukazivati da će ta osoba savjesno obavljati advokatsku djelatnost.

Prema predmetnom činjeničnom utvrđenju nadležni organi u smislu odredbe tačke 8) citiranog člana navedenog zakona, a obzirom na nespornu činjenicu da je tužiteljici prema

navedenim presudama za krivično djelo zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 1. KZ F BiH izrečena uvjetna osuda (u vrijeme obavljanja notarske djelatnosti sastavila i notarski obradila ugovor o kupoprodaji nekretnina u kojem je evidentirala prisustvo jednog od prodavaca i navela da je identitet utvrdila na osnovu lične karte iako je znala i bila svjesna da ta osoba nije bila u njenom uredu, te prihvatila da se druga osoba potpiše u njeno ime bez punomoći, a potom u nepopunjenu rubriku u Opštem poslovnom upisniku naknadno upisala punomoć i pripojila je ugovoru, pa umjesto pod novim brojem sa poveznicom na stari broj i sa potpisom stranaka napravila izmjenu i dopunu spornog ugovora pod istim brojem Opšteg poslovnog upisnika), nalaze da nije dostojna za obavljanje advokatske djelatnosti i njen zahtjev za upis u Imenik advokata odbijaju. Ovo iz razloga jer su ocijenili da je njeno postupanje kao notara, kada je svjesno i voljno prekršila Zakon o notarima i Pravilnik o radu notara zloupotrijebivši tako povjerenje koje joj je iskazano, u suprotnosti sa dužnostima advokata propisanim Zakonom i Kodeksom advokatske etike, a što njene postupke i po ocjeni ovog suda čini nesavjesnim, pa samim tim i razlogom nedostojnosti iz tačke 8) člana 18. Zakona o advokaturi Federacije Bosne i Hercegovine. Ovo pogotovo imajući u vidu da su navedeni postupci tužiteljice protivni i moralnom liku i dužnostima advokata, pa ne jamče da bi ona savjesno i odgovorno obavljala advokatsku djelatnost i pridržavala se pri tome zakona, statuta Advokatske komore i Kodeksa advokatske etike.

Stoga su po ocjeni ovog suda odluke nadležnih organa pravilne i na zakonu zasnovane, pri čemu je kroz obrazloženje prvostepenog i osporenog rješenja u dovoljnoj mjeri objektivno analizirano njeno postupanje u vrijeme kada je obavljajući notarsku službu zloupotrijebila svoj službeni položaj, pa se i po ocjeni ovog suda, takvo postupanje moglo smatrati razlozima koji je čine nedostojnom za obavljanje advokatske djelatnosti. Radi toga se i sve tvrdnje tužiteljice da je dvostruko vrednovano njeno osuđenje, odnosno činjenje iz presude i da se kao razlog nedostojnosti uzima biće krivičnog djela ukazuju neosnovanim, pogotovo što u konkretnoj stvari nadležni organi nisu ni utvrđivali ostale uslove za upis u Imenik advokata iz citirane zakonske odredbe. Kako su osporeno i prvostepeno rješenje doneseni uz pravilnu primjenu materijalnog prava, pri čemu nisu povrijeđena pravila federalnog zakona o postupku koja su mogla biti od uticaja na rješenje ove upravne stvari, to se nije radilo o povredi bilo kojeg prava tužiteljice zaštićenog Ustavom BiH i Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, tako da se i njene tvrdnje u tom pogledu ukazuju neosnovanim.

Imajući u vidu navedeno, ovaj sud je i ostale navode tužbe ocjenio neosnovanim, pa je u skladu sa članom 36. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima tužbu tužiteljice odbio kao neosnovanu.

Zapisničar
Hodžić Melisa, s.r.

Predsjednik vijeća
Babić Stanković Aleksandra, s.r.